

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Факультет здоров'я та фізичного виховання
Кафедра фізичної реабілітації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету здоров'я та
фізичного виховання
_____ доц. Миронюк І.С.
_____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи практичної діяльності у фізичній терапії
(вступ до спеціальності)
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність:	227 Фізична терапія, ерготерапія
Освітня програма:	227 «Фізична терапія, ерготерапія»
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова навчання:	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи практичної діяльності (вступу до спеціальності)**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **22 Охорона здоров'я спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія**, освітньої програми **227 «Фізична терапія, ерготерапія»**.

Розробники: **Філак Ф.Г. – канд. мед. наук, доцент**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри фізичної реабілітації**

Протокол №   від 30 червня 2021 року

Завідувач кафедри фізичної реабілітації _____ (Філак Я. Ф.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол № 10 від 30 червня 2021 року

Голова науково-методичної комісії _____ (Ф. Г. Філак)

1. Опис навчальної дисципліни
1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 150	1
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 64 самостійної роботи студента – 76	1
	Лекції:
	30
	Практичні (семінарські):
	44
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:
Форма підсумкового контролю: теоретичні питання	Самостійна робота:
	76

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи практичної діяльності в фізичній терапії (вступ до спеціальності)» є закладення сформувати у першокурсника систему знань та уявлень про сферу майбутньої професійної діяльності та професії фахівців галузі фізичної терапії, ерготерапії та фізичної реабілітації. Вивчити історичні аспекти становлення та розвитку фізичної терапії, фізичної реабілітації та ерготерапії у світі та в Україні, програмно-нормативні та організаційні засади галузі “фізичної реабілітації” та дослідити особливості системи вищої освіти та кадрове забезпечення галузі в Україні. Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» за напрямком фізична терапія ерготерапія - невід’ємна частина навчального плану й виховного процесу будь якого закладу освіти, де готуються відповідні фахівців в галузі охорони здоров’я, фізична терапія, фізична реабілітація і ерготерапія.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 01).
- навички міжособистісної взаємодії (ЗК 03).
- здатність працювати в команді (ЗК 04).
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 09).
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 10).
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 11).
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 12).

Спеціальних (фахових):

- здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я (СК 01).
- здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції (СК 02).
- здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії (СК 03).
- здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини (СК 05).
- здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результат (СК 06).
- здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта (СК 09).
- здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів (СК 12).
- здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя (СК 13).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Основи практичної діяльності в фізичній терапії (вступ до спеціальності)» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

НД 1.1.8 «Анатомія людини»;

НД 2.1.3 «Основи ерготерапії»;

НД 2.1.6 «Діагностика і моніторинг стану здоров'я».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних *результатів навчання (ПРН)*:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.	ПРН 01
Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	ПРН 03
Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.	ПРН 05
Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.	ПРН 06
Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП)	ПРН 07
Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.	ПРН 12
Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.	ПРН 14
Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.	ПРН 15

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знання: формування в студентів знань про основи фізичної терапії, ерготерапії, характеристику чинників фізичної терапії, формування практичних вмінь і навичок щодо фізичної реабілітації галузеву термінологію та нормативні документи в галузі фізичної терапії, ерготерапії та в сфері вищої освіти. Сферу професійної діяльності фахівців фізичної терапії, ерготерапії. Сучасну систему підготовки і перепідготовки кадрів з фізичної терапії, ерготерапії. Загальні і спеціальні компетентності фізичної терапії, ерготерапії.	ПРН 01 ПРН 03
Розуміння: аналізувати сучасні процеси розвитку фізичної терапії,	ПРН 03

<p>ерготерапії. Користуватися програмно-нормативними документами. Орієнтуватися в закономірностях формування і здійснення державної політики в галузі фізичної реабілітації, в системах підготовки і використання фахівців.</p>	<p>ПРН 15</p>
<p>Застосувати: свої знання у сферу професійної діяльності фахівців фізичної терапії, ерготерапії, застосування лікувальної фізичної культури, загальних вимог до методики проведення занять з лікувальної фізичної культури, рухових режимів, ефективності застосування лікувальної фізичної культури, механотерапії, працетерапії, особливостей поєднання засобів фізичної реабілітації, загальних понять про санаторно-курортне лікування, особливостей фізичної культури у спеціальних медичних групах середніх і вищих учбових закладів освіти, особливостей фізичної культури у середньому і похилому віці, володіння практичними вміннями й навичками щодо фізичної реабілітації.</p>	<p>ПРН 05 ПРН 12</p>
<p>Аналізувати: Сформулювати систему знань і гуманістичний світогляд про сферу майбутньої професійної діяльності фізичного реабілітолога (фізичного терапевта), встановити безпосередній зв'язок фізичної реабілітації з іншими медичними науками. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики у фізичній терапії, ерготерапії. Формулювати та аналізувати попередній діагноз відповідно до сучасних класифікацій. Аналізувати клінічну картину та основні синдроми соматичних хвороб та їх профілактику. Аналізувати сучасні процеси розвитку фізичної терапії, ерготерапії.</p>	<p>ПРН 03 ПРН 12</p>
<p>Здатність студентів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок у фізичній терапії, ерготерапії. До організації оздоровчо-профілактичної роботи в санаторіях, реабілітаційних центрах, в колективах.. Визначити етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань. Проводити клінічне обстеження та інструментальне дослідження при захворюваннях різних органів та систем у здорових і при патології. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.</p>	<p>ПРН 05 ПРН 06</p>
<p>Оцінювання готовності студента до самостійного виконання завдань в фізичній терапії, ерготерапії.. Ефективно застосовувати теоретичні професійні знання у практичній діяльності. Володіти різними чинниками фізичної реабілітації. На практиці застосовувати знання щодо засобів фізичної реабілітації та їх поєднання. Використовувати навчальне обладнання, технічні засоби навчання. Проводити лекційну і пропагандистську роботу. Оцінювати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань. Складати план обстеження і трактувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу захворювання. етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань.</p>	<p>ПРН 14 ПРН 15</p>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з

1. Опис навчальної дисципліни

навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних завдань з демонстрацією практичних навичок;
- аналітичні звіти, реферати
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- тести;
- розв'язування ситуативних задач;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на семінарських заняттях.**

Форма модульного контролю: **відповідь на теоретичні питання, тестування.**

При дистанційному проведенні модульного контролю: **тестування, розв'язування ситуативних задач.**

Форма підсумкового семестрового контролю: **іспит.**

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	10	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5			

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	8	50	100
6	6	6	6	6	6	6			

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	-	-	-	-
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	22	40	22	42
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Презентація	-	10	-	8
Реферат	-	-	-	-
Есе (твір роздум)				
...				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії модульного поточного оцінювання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час практичних занять. Оцінка складається з оцінок за відповіді на практичних заняттях (1-10 балів за кожну відповідь), Відповіді на два теоретичні питання (1-5 балів на кожне питання), оцінок за тестовий контроль (1-10 балів), за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (1-10) балів. Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – **50** балів (табл.5.4).

Таблиця 5.4. Шкала поточного оцінювання модульної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усна відповідь на лабораторних заняттях	1-10	10
Теоретичні питання (два питання, за кожну правильну відповідь нараховується 5 балів)	1-5	10

1. Опис навчальної дисципліни

Тестовий контроль знань на заняттях (за кожну правильну відповідь нараховується 2 бали)	1-10	10
Презентаційні матеріали	1-10	10
Самостійна робота (за якість конспектів лекцій та виконаних домашніх завдань)		10
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль проводиться шляхом аналізу показників поточної успішності та написання письмової модульної контрольної роботи, яка складається з вирішення тестових завдань, ситуативних задач та теоретичних питань. Оцінювання модульної контрольної роботи проводиться за **50** бальною шкалою: два теоретичні питання по 10 балів, тестові завдання кожне по 3 бали. Пропонується 10 варіантів тестів по 10 питань в кожному варіанті. Всього 100 тестових завдань. На кожне питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від одного до 4 відповідей. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою від 0 до 50 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Іспит є підсумковою формою контролю. Іспит проводиться у формі письмового тестування або усних відповідей на питання екзаменаційного білету за такими критеріями:

Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. В кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Правильна відповідь в кожному окрему тесті оцінюється в 10 балів. За допомогою письмового тестування оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за рейтинговою оцінкою. Позитивну оцінку отримує студент, який набрав суму балів від 60 до 100.

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

Оцінку **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

Оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

Оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях, чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «не задовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «не задовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Лекційний курс

Тема 1. Фізична терапія, ерготерапія в охороні здоров'я.

Тема 2. Сучасний стан проблеми та перспективи розвитку фізичної терапії та кваліфікаційні вимоги до фахівців.

Тема 3. Підготовка фахівців з фізичної терапії, ерготерапії та регулювання стосунків фахівець – пацієнт.

Тема 4. Система кадрового забезпечення галузі професійна діяльність фахівців фізичної терапії, ерготерапії.

Тема 5. Загальні вимоги до дипломної кваліфікаційної роботи та алгоритм її підготовки.

Тема 6. Методи дослідження у фізичній терапії, ерготерапії.

Тема 7. Лікувальна фізична культура та масаж основні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

Тема 8. Основні поняття і принципи масажу.

1. Опис навчальної дисципліни

Практичний курс

Тема 1. Роль і місце фізичної терапії в охороні здоров'я. Поняття ергономіка, ерготерапія. Значення і роль ерготерапевтів у процесі реабілітації.

Тема 2. Поняття про реабілітацію. Організаційні основи реабілітації. Права, обов'язки та кваліфікаційні вимоги до фізичного терапевта. Права, обов'язки та кваліфікаційні вимоги до ерготерапевта.

Тема 3. Етапи підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії. Обов'язки і відповідальність перед клієнтом та громадськістю. Права пацієнтів. Конфіденційність, її збереження та ведення медичних документів.

Тема 4. Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти у галузі охорони здоров'я. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної терапії ерготерапії. Професійні характеристики фахівців фізичної терапії, ерготерапії.

Тема 5. Нормативні вимоги до дипломної роботи. Вибір теми досліджень (крок перший). Способи здійснення пошуку літературних джерел (крок другий). Осмислення наукової проблеми досліджень та способів її вирішення (крок третій). Визначення технології проведення наукових досліджень (крок четвертий).

Тема 6. Основні методи дослідження фізичного розвитку, фізичної підготовленості функціональних можливостей організму людини. Основні методи дослідження серцево-судинної системи та функціонального стану організму.

Тема 7. Основні методи дослідження при захворюваннях нервової системи. Методи дослідження ерготерапії.

Тема 8. Особливості ЛФК, як основний засіб фізичної терапії, ерготерапії. Покази, протипокази. Механізми лікувальної дії фізичних вправ. Методи проведення ЛФК.

Тема 9. Засоби, форми, періоди, рухові режими ЛФК та їх завдання.

Тема 10. Поняття про масаж. Види масажу. Організація роботи масажного кабінету. Правила роботи масажиста. Методика проведення масажу. Показання та протипоказання.

Заняття 9. Модульний контроль 1.

Змістовий модуль 2.

Лекційний курс

Тема 9. Курортологія у системі фізичної терапії.

Тема 10. Психологічні особливості спілкування між фізичним терапевтом, ерготерапевтом і пацієнтами.

Тема 11. Поняття про здоров'я і хворобу. Вчення про загальну патологію і профілактику захворювань.

Тема 12. Поняття про фізичний розвиток. Методи визначення і оцінки фізичного розвитку.

Тема 13. Гігієнічні основи та особливості в оздоровленні осіб різного віку.

Тема 14. Методика тестування здоров'я. Показники здорового способу життя, можливостей його реалізації та засобів впливу на його формування.

Тема 15. Допоміжні засоби пересування.

Практичний курс

Тема 11. Курортологія» як галузь медицини, класифікація курортів. Основні типи санаторно-курортних установ. Організація та перспективи розвитку санаторно-курортною справи на сучасному етапі.

Тема 12. Курорти Закарпаття, їх направленість.

Тема 13. Психологія реабілітаційно-діагностичного процесу. Особливості спілкування та взаємовідношення фізичного терапевта, ерготерапевта з пацієнтами.

Тема 14. Психологічні і психічні прояви окремих соматичних захворювань. Основні форми психологічної взаємодії між фізичним терапевтом і пацієнтами залежно від характеру захворювання. Характер захворювання і тип контакту.

Тема 15. Поняття здоров'я. Валеологія як наука про здоров'я. Поняття хвороби. Передпатологічні стани. Значення знань з основ загальної патології для фахівців з фізичної культури і спорту, реабілітологів.

Тема 16. Класифікація хвороб. Періоди розвитку хвороби. Поняття про профілактику захворювань. Первинна і вторинна профілактика.

Тема 17. Поняття про фізичний розвиток людини. Акселерація і епохальне зрушення. Соматоскопія як метод визначення фізичного розвитку. Антропометрія як метод визначення фізичного розвитку. Антропометричний інструментарій. Методи оцінки фізичного розвитку.

Тема 18. Гігієна школяра. Гігієнічні принципи фізичного виховання студентів. Гігієнічні основи загартовування. Особливості гігієни в середньому та похилому віці.

Тема 19. Методи збирання та обробки фактичного матеріалу. Поняття про "спосіб життя". Поняття про здоровий спосіб життя. Індикатори здорового способу життя. Оцінка можливостей реалізації здорового способу життя.

Тема 20. Класифікація допоміжних засобів пересування. Характеристика допоміжних засобів пересування. Особливості підбору засобів пересування. Підбір інвалідного візка.

Модульний контроль № 2

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	Усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	
Модуль 1							
Змістовний модуль 1							
Загальні питання фізичної терапії, ерготерапії.							
Тема 1. Фізична терапія, ерготерапія в охороні здоров'я. Роль і місце фізичної терапії в охороні здоров'я. Поняття ергономіка, ерготерапія. Значення і роль ерготерапевтів у процесі реабілітації.	10	2	2			6	
Тема 2. Сучасний стан проблеми та перспективи розвитку фізичної терапії та кваліфікаційні вимоги до фахівців. Поняття	10	2	2			6	

1. Опис навчальної дисципліни

про реабілітацію. Організаційні основи реабілітації. Права, обов'язки та кваліфікаційні вимоги до фізичного терапевта. Права, обов'язки та кваліфікаційні вимоги до ерготерапевта.							
Тема 3. Поняття про реабілітацію. Організаційні основи реабілітації. Права, обов'язки та кваліфікаційні вимоги до фізичного терапевта. Права, обов'язки та кваліфікаційні вимоги до ерготерапевта.	10	2	2			6	
Тема 4. Система кадрового забезпечення галузі професійна діяльність фахівців фізичної терапії, ерготерапії. Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти у галузі охорони здоров'я. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної терапії ерготерапії. Професійні характеристики фахівців фізичної терапії, ерготерапії.	10	2	2			6	
Тема 5. Загальні вимоги до дипломної кваліфікаційної роботи та алгоритм її підготовки. Нормативні вимоги до дипломної роботи. Вибір теми досліджень (крок перший). Способи здійснення пошуку літературних джерел (крок другий).	9	2	2			5	

Осмилення наукової проблеми досліджень та способів її вирішення (крок третій). Визначення технології проведення наукових досліджень (крок четвертий).							
Тема 6. Методи дослідження у фізичній терапії, ерготерапії. Основні методи дослідження фізичного розвитку, фізичної підготовленості та функціональних можливостей організму людини. Основні методи дослідження серцево-судинної системи та функціонального стану організму. Основні методи дослідження при захворюваннях нервової системи. Методи дослідження в ерготерапії.	9	2	4			3	
Тема 7. Лікувальна фізична культура та масаж основні засоби фізичної терапії, ерготерапії. Особливості ЛФК, як основний засіб фізичної терапії, ерготерапії. Покази, протипокази. Механізми лікувальної дії фізичних вправ. Методи проведення ЛФК. Засоби, форми, періоди, рухові режими ЛФК та їх завдання.	9	2	4			3	
Тема 8. Основні поняття і принципи масажу. Поняття про масаж. Види масажу. Організація роботи масажного кабінету. Правила роботи масажиста. Методика проведення масажу. Показання та протипоказання.	9	2	2			5	
Модульний контроль 1	2		2				
Разом за змістовим	78	16	22			40	

1. Опис навчальної дисципліни

модулем 1							
Змістовий модуль 2							
Поняття про здоров'я і хворобу, фізичний розвиток							
<p>Тема 9. Поняття про масаж. Види масажу. Організація роботи масажного кабінету. Правила роботи масажиста. Методика проведення масажу. Показання та протипоказання. Курортологія» як галузь медицини, класифікація курортів. Основні типи санаторно-курортних установ. Організація та перспективи розвитку санаторно-курортною справи на сучасному етапі. Курорти Закарпаття, їх направленість.</p>	10	2	4			4	
<p>Тема 10. Психологічні особливості спілкування між фізичним терапевтом, ерготерапевтом і пацієнтами. Психологія реабілітаційно-діагностичного процесу. Особливості спілкування та взаємовідношення фізичного терапевта, ерготерапевта з пацієнтами. Психологічні і психічні прояви окремих соматичних захворювань. Основні форми психологічної взаємодії між фізичним терапевтом і пацієнтами залежно від характеру захворювання. Характер захворювання і тип контакту.</p>	10	2	4			4	

Тема 11. Поняття про здоров'я і хворобу. Вчення про загальну патологію і профілактику захворювань. Поняття здоров'я. Валеологія як наука про здоров'я. Поняття хвороби. Передпатологічні стани. Значення знань з основ загальної патології для фахівців з фізичної культури і спорту, реабілітологів. Класифікація хвороб. Періоди розвитку хвороби. Поняття про профілактику захворювань. Первинна і вторинна профілактика.	10	2	4			4	
Тема 12. Поняття про фізичний розвиток. Методи визначення і оцінки фізичного розвитку. Поняття про фізичний розвиток людини. Акселерація і епохальне зрушення. Соматоскопія як метод визначення фізичного розвитку. Антропометрія як метод визначення фізичного розвитку. Антропометричний інструментарій. Методи оцінки фізичного розвитку.	10	2	2			6	
Тема 13. Гігієнічні основи та особливості в оздоровленні осіб різного віку. Гігієна школяра. Гігієнічні принципи фізичного виховання студентів. Гігієнічні основи загартовування. Особливості гігієни в середньому та похилому віці.	10	2	2			6	
Тема 14. Методика тестування здоров'я. Показники здорового	10	2		2		6	

1. Опис навчальної дисципліни

способу життя, можливостей його реалізації та засобів впливу на його формування. Методи збирання та обробки фактичного матеріалу. Поняття про "спосіб життя". Поняття про здоровий спосіб життя. Індикатори здорового способу життя. Оцінка можливостей реалізації здорового способу життя.							
Тема15. Допоміжні засоби пересування. Класифікація допоміжних засобів пересування. Характеристика допоміжних засобів пересування. Особливості підбору засобів пересування. Підбір інвалідного візка.	10	2	2			6	
Модульний контроль 2	2		2				
Разом за змістовим модулем 2	72	14	22			36	
Усього годин	150	30	44			76	

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1.		
1	Роль і місце фізичної терапії в охороні здоров'я. Поняття ергономіка ерготерапія. Значення і роль ерготерапевтів у процесі реабілітації	2
2	Поняття про реабілітацію. Організаційні основи реабілітації. Права, обов'язки та кваліфікаційні вимоги до фізичного терапевта. Права, обов'язки та кваліфікаційні вимоги до ерготерапевта.	2
3	Етапи підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії. Обов'язки і відповідальність перед клієнтом та громадськістю. Права пацієнтів. Конфіденційність, її збереження та ведення медичних документів.	2
4	Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти у галузі охорони здоров'я. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної терапії ерготерапії. Професійні характеристики фахівців фізичної терапії, ерготерапії.	2
5	Нормативні вимоги до дипломної роботи. Вибір теми досліджень (крок перший). Способи здійснення пошуку літературних джерел (крок другий). Осмислення наукової проблеми досліджень та	2

	способів її вирішення (крок третій). Визначення технології проведення наукових досліджень (крок четвертий).	
6	Основні методи дослідження фізичного розвитку, фізичної підготовленості та функціональних можливостей організму людини. Основні методи дослідження серцево-судинної системи функціонального стану організму.	2
7	Основні методи дослідження при захворюваннях нервової системи. Методи дослідження в ерготерапії.	2
8	Особливості ЛФК, як основний засіб фізичної терапії, ерготерапії. Покази, протипокази. Механізми лікувальної дії фізичних вправ. Методи проведення ЛФК.	2
9	Засоби, форми, періоди, рухові режими ЛФК та їх завдання.	2
10	Поняття про масаж. Види масажу. Організація роботи масажного кабінету. Правила роботи масажиста. Методика проведення масажу. Показання та протипоказання.	2
	Змістовий модуль 1	2
Змістовий модуль 2.		
11	Курортологія» як галузь медицини, класифікація курортів. Основні типи санаторно-курортних установ. Організація та перспективи розвитку санаторно-курортної справи на сучасному етапі.	2
12	Курорти Закарпаття, їх направленість	2
13	Психологія реабілітаційно-діагностичного процесу. Особливості спілкування та взаємовідношення фізичного терапевта, ерготерапевта з пацієнтами.	2
14	Психологічні і психічні прояви окремих соматичних захворювань. Основні форми психологічної взаємодії між фізичним терапевтом і пацієнтами залежно від характеру захворювання. Характер захворювання і тип контакту.	2
15	Поняття здоров'я. Валеологія як наука про здоров'я. Поняття хвороби. Передпатологічні стани. Значення знань з основ загальної патології для фахівців з фізичної культури і спорту, реабілітологів.	2
16	Класифікація хвороб. Періоди розвитку хвороби. Поняття про профілактику захворювань. Первинна і вторинна профілактика.	2
17	Поняття про фізичний розвиток людини. Акселерація і епохальне зрушення. Соматоскопія як метод визначення фізичного розвитку. Антропометрія як метод визначення фізичного розвитку. Антропометричний інструментарій. Методи оцінки фізичного розвитку.	2
18	Гігієна школяра. Гігієнічні принципи фізичного виховання студентів. Гігієнічні основи загартовування. Особливості гігієни в середньому та похилому віці.	2
19	Методи збирання та обробки фактичного матеріалу. Поняття про "спосіб життя". Поняття про здоровий спосіб життя. Індикатори здорового способу життя. Оцінка можливостей реалізації здорового способу життя.	2
20	Класифікація допоміжних засобів пересування. Характеристика допоміжних засобів пересування. Особливості підбору засобів пересування. Підбір інвалідного візка.	2
	Змістовий модуль 2	2
	Разом	44

1. Опис навчальної дисципліни

. 6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Денна к-сть годин
Змістовий модуль 1.		
1	Фізичні вправи - основні засоби які застосовуються в реабілітаційних заходах.	6
2	Історія зародження і розвиток фізичної культури. Місце спорту та фізкультури в загальній культурі людства.	6
3	Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Заклади фізкультурної освіти в Україні. Поняття про професію, спеціальність, посаду.	5
4	Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної реабілітації. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної реабілітації.	5
5	Спрямованість навчального процесу у закладах вищої освіти. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Державні стандарти вищої освіти.	5
6	Види і форми організації навчальних занять у вищій школі. Форми і методи контролю. Формування студентського контингенту. Права і обов'язки студента. Організація виховного процесу у вищому закладі освіти. Громадські організації студентів.	6
7	Структура, взаємозв'язок і характер законодавчих актів в Україні. Науково- інформаційне забезпечення фізичної реабілітації (ерготерапії).	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.		
1	Роль науково- дослідної роботи в процесі підготовки фахівця. Проблеми галузевої термінології в Україні.	6
2	Основні завдання професії ерготерапевта. Методи дослідження в ерготерапії.	6
3	Розвиток фізичної терапії та фізичної реабілітації у світі та в Україні.	6
4	Підготовка фахівців із фізичної реабілітації. Посади і посадові обов'язки фахівців із фізичної реабілітації. Програмування і здійснення процесу фізичної реабілітації	6
5	Значення різних видів масажу у фізичній терапії, ерготерапії	6
6	Допоміжні механічні, біоелектричні засоби пересування	7
	Разом	76

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Обладнання: мультимедійне обладнання;

Програмне забезпечення: робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять та самостійної роботи.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації: навч. посіб. / А. С. Вовканич. - Л.: ЛДУФК, 2013. - 186 с.
2. Клочкова Е.В., Мальцев С.Б. Физическая терапия и эрготерапия как новые специальности для Республики Таджикистан. Методическое пособие. Душанбе 2010. - 45 с.
3. Лечебная физкультура в системе медицинской реабилитации: Руководство для врачей/ под ред. проф. А.Ф.Каптелина. - М.: Медицина, 1995. - 400 с.
4. Медична та соціальна реабілітація: навчальний посібник / за заг. ред. І.Р. Мисулин, Л.О. Вакуленко. -Тернопіль: ТДМУ, 2005. -405 с
5. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації / Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський та ін. - Львів : ЗУКЦ, 2010. - 240 с.
6. Пешкова О.В., Вступ до спеціальності (Фізична реабілітація) /Навчальний посібник.- Харків: ХДАФК, 2007. - 147 с.
7. Эрготерапия (Оссирайонапегару) -новая профессия в сфере реабилитации для Украины -[електронний ресурс].-Режим доступу:
http://www.ua.ua.info/mamforum_arch/theme/516316.html.

Допоміжна

- 1.Булатова М.М. Методические рекомендации по изучению дисциплины «Введение в специальность и основы самостоятельной работы» для студентов1-го курса. - К., 1989.- 110 с.
- 2.Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі “Фізичне виховання і спорт”: Навч. пос. - 3-є вид. - Х.: ОВС, 2004. - 176 с.
- 3.Основні поняття і терміни оздоровчої фізичної культури та реабілітації / О.Д. Дубогай, А.М. Ткачук, С.Д. Костікова, А.О. Єфімов. - Луцьк: Надстиря, 1998. - 100с.
- 4.Осінчук В.Г., Попеску І.К. Визначення основних термінів фізичної культури і спорту. - К.: ІСДО, 1995. - 200 с.
- 5.Епифанов В.А Лечебная физическая культура и спортивная медицина: Учебник. — М.: Медицина, 1999. — 304 с.
- 6.Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / В.В. Клапчук, Г.Д. Дзяк, І.В.Муравйов / За ред. В.В. Клапчука, Г.Д.Дзяка. - К.: Здоров'я, 1995, - 312с.
- 7.Маліков М.В., Сватъев А.В., Богдановська Н.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - Запоріжжя: ЗДУ, 2006. - 227 с.
- 8.Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації [навч. Посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський, Л. Войчишин. - Л.: ЗУКЦ, 2010. - 240 с.
- 9.Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації.- К.:Медицина, 2008. - 246с.
10. Філак Ф.Г., Філак Я.Ф. Загальні основи фізичної реабілітації. /Метод. рекоменд. для самостійної. Роб. студ. - Ужгород: „ФОП Бреза”, 2014. - 51с.

9. Інформаційні ресурси

1. www.nice.org.uk,

1. Опис навчальної дисципліни

2. www.medscape.com
3. <http://www.nbuu.gov.ua>
4. <http://www.lib.ua-ru.net>
5. <http://lib.meta.ua>

Додаток 1

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ТЕОРЕТИЧНОЇ УСПІШНОСТІ

Змістовий модуль 1

1. Роль і місце фізичної терапії в охороні здоров'я.
2. Поняття ергономіка, ерготерапія.
3. Значення і роль ерготерапевтів у процесі реабілітації.
4. Поняття про реабілітацію. Організаційні основи реабілітації.
5. Права, обов'язки та кваліфікаційні вимоги до фізичного терапевта.
6. Права, обов'язки та кваліфікаційні вимоги до ерготерапевта.
7. Етапи підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії.
8. Обов'язки і відповідальність перед клієнтом та громадськістю. Права пацієнтів.
9. Конфіденційність, її збереження та ведення медичних документів.
10. Структура вищої освіти в Україні.
11. Система ступеневої освіти у галузі охорони здоров'я.
12. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної терапії ерготерапії.
13. Професійні характеристики фахівців фізичної терапії, ерготерапії.
14. Нормативні вимоги до дипломної роботи.
15. Вибір теми досліджень (крок перший).
16. Способи здійснення пошуку літературних джерел (крок другий).
17. Основні методи дослідження фізичного розвитку, фізичної підготовленості та функціональних можливостей організму людини.
18. Основні методи дослідження серцево-судинної системи та функціонального стану організму.
19. Основні методи дослідження при захворюваннях нервової системи.
20. Методи дослідження в ерготерапії.
21. Особливості ЛФК, як основний засіб фізичної терапії, ерготерапії. Покази, протипокази.
22. Механізми лікувальної дії фізичних вправ.
23. Методи проведення ЛФК. Засоби, форми, періоди, рухові режими ЛФК та їх завдання.

Змістовий модуль 2

1. Поняття про масаж. Види масажу.
2. Організація роботи масажного кабінету.
3. Правила роботи масажиста.
4. Методика проведення масажу. Показання та протипоказання.
5. Курортологія як галузь медицини, класифікація курортів.
6. Основні типи санаторно-курортних установ.
7. Організація та перспективи розвитку санаторно-курортною справи на сучасному етапі.
8. Курорти Закарпаття, їх направленість.
9. Психологія реабілітаційно-діагностичного процесу.
10. Особливості спілкування та взаємовідношення фізичного терапевта, ерготерапевта з пацієнтами.
11. Психологічні і психічні прояви окремих соматичних захворювань.
12. Основні форми психологічної взаємодії між фізичним терапевтом і пацієнтами залежно від характеру захворювання.
13. Вчення про загальну патологію і профілактику захворювань.

14. Поняття здоров'я. Валеологія як наука про здоров'я.
15. Поняття хвороби. Передпатологічні стани.
16. Значення знань з основ загальної патології для фахівців з фізичної культури і спорту, реабілітологів.
17. Класифікація хвороб. Періоди розвитку хвороби.
18. Поняття про профілактику захворювань. Первинна і вторинна профілактика.
19. Методи визначення і оцінки фізичного розвитку.
20. Поняття про фізичний розвиток людини.
21. Акселерація і епохальне зрушення.
22. Соматоскопія як метод визначення фізичного розвитку.
23. Антропометрія як метод визначення фізичного розвитку. Антропометричний інструментарій. Методи оцінки фізичного розвитку.
24. Гігієна школяра.
25. Гігієнічні принципи фізичного виховання студентів.
26. Гігієнічні основи загартовування.
27. Особливості гігієни в середньому та похилому віці.
28. Показники здорового способу життя. Методи збирання та обробки фактичного матеріалу.
29. Поняття про "спосіб життя".
30. Поняття про здоровий спосіб життя.
31. Індикатори здорового способу життя.
32. Оцінка можливостей реалізації здорового способу життя.
33. Характеристика допоміжних засобів пересування.
34. Особливості підбору засобів пересування. Підбір інвалідного візка.

Додаток 1

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

